

Zondag 11 december 2022, De Drie Ranken, Bij het verhaal van Rachab, een doopdienst. Ds Ad Wijlhuizen

Lieve mensen,

Rachab. Ken je haar verhaal? Sommigen misschien een beetje. Ik zal het kort vertellen. Het verhaal speelt als het volk Israël, na 40 jaar zwerven door de woestijn, aan de rand staat van het beloofde land. Tot hun schrik blijkt dat land bewoont, wat moeten ze nu? Jozua, de opvolger van Mozes, stuurt twee verkenners, lees spionnen, het land in, waarbij ze vooral de stad Jericho moeten verkennen. Ze verkennen de stad en overnachten bij een prostituee, die aan de stadsmuur woont, ze leeft en ze woont op het randje dus, en dat is Rachab. Haar naam betekent: de wijde, zij die ruimte biedt, en dat kun je seksueel uitleggen, en dat klopt, maar ook breder. Ik kom daar zo op terug. Inmiddels heeft de leiding van de stad er hoogte van gekregen en vraagt Rachab om de beide mannen uit te leveren. Maar dan kiest ze voor een andere waarheid, en spelt de machthebbers op de mouw, dat de spionnen nog maar net de stad verlaten hebben...en zet ze zo op een dwaalspoor. Met de spionnen spreekt ze vervolgens af, dat als later de stad wordt ingenomen, zij haar en haar familie zullen sparen. 'Wij zijn doodsbang'...zegt ze...'want ik weet dat de Heer dit land aan jullie heeft gegeven'. Met een koord, een scharlaken koord...laat ze de mannen langs de muur de stad uit ontsnappen. Als de stad, later, wordt ingenomen hangt er als afgesproken teken, datzelfde scharlaken koord, langs de muur. En het verhaal gaat dat toen de stad viel, haar huis gespaard bleef.

Rachab...het is denk ik de kunst bij dit soort verhalen, die natuurlijk ook iets smeuiigs hebben, op zoek te gaan naar wat hier gebeurt. En dan kom ik, in navolging van de lezing uit Jacobus, op wat ik als de kern van dit verhaal zie: de gastvrijheid en de bereidheid voor elkaar in te staan. Hier, in dit verhaal, worden mensen, die volslagen vreemden zijn voor elkaar, ja, en zelfs bang zijn voor elkaar, verantwoordelijk voor elkaar, en waarom? Omdat ze daar (en alleen daarvan) een nu nog onduidelijke toekomst van verwachten. Toekomst, zo lijkt het verhaal te zeggen, is er alleen als we instaan voor elkaar, hoe vreemd we die ander ook vinden. Rachab had ze ook kunnen aangeven, weg met die vreemdelingen, we sluiten de rijen! We kiezen voor het vertrouwde en bekende...en verschansen ons in wat altijd al en tot nu toe onze zekerheid was. Maar dát doet ze niet...omdat, ja waarom? Omdat dát geen toekomst heeft... we hebben het vreemde, de ander nodig...we hebben altijd de ander nodig...misschien dat ze daarom Rachab heet, de wijde, zij die ruimte biedt...ze is 'gewoon' het vreemde te ontvangen... en juist daarin, gek genoeg, mij, ons tot voorbeeld.

In de oude, bekende, adventsverhalen komt ook het vreemde binnen en is er aanvankelijk angst... de oude Zacharias schrikt zich rot als een engel verschijnt en het vertrouwde verstoort.. Dat geldt evenzeer voor Maria...en ook Maria wordt zwanger van wat vreemd en anders is : ze biedt een schuilplaats aan het vreemde van Gods Geest...en God's Geest maakt zich afhankelijk van de instemming van Maria...mij geschiedde naar uw woord...kom binnen...dát...als jij mij spaart, spaar ik jou... Toekomst ontstaat daar, waar we ons laten verstoren, en niet bang zijn voor wat vreemd en anders is...

En datzelfde geldt ook, en ik zeg het vandaag met nadruk, voor onze kinderen...zij zijn niet alleen maar een herhaling van het oude vertrouwde, de optelsom van onze genen...ze zijn als wij, maar ook niet...en de grootste opgave is dat we onze kinderen een plek en veiligheid bieden, juist daar, waarin ze anders blijken...waarin ze ons niet herhalen en wij hen, mogelijk, niet begrijpen...want je kinderen zijn niet ván je, zijn niet áls je, maar zijn mét vertrouwd altijd óók vreemd, anders, want, zeggen we als kerk: je bent uit je ouders maar ook geboren uit God, drager van een eigen hemels geheim... We hebben, zegt het verhaal van Rachab en Maria...het vreemde, het andere van elkaar en van God nodig...hoezeer ons dat soms ook angstig maakt misschien, omdat we er geen grip op hebben,

mógen hebben...maar, daar waar we het vreemde van elkaar sparen en gastvrijheid bieden...dat soms met angst en vrezen aanschouwen, en toch ons kunnen verwonderen...daar wordt toekomst geboren...éven dacht ik: dat scharlaken koord...is dat niet ook een geboortekoord? Een navelstreng...die mensen bevrijding geeft en geboren doet worden tot een nieuwe toekomst?

Advent: God komt, schrik, als het vreemde, het andere, in ons bestaan, en daarmee als wat jij en ik nodig hebben: niet als de herhaling van wat en wie we al zijn...maar als veelbelovend...Laten we zo ook naar onze kinderen kijken...zo naar de ander die ons gegeven is...zo openstaan voor het, altijd weer vreemde, als het daarin, mogelijke, komen van God. Amen.